

De Schapendoes Club

NIEUWSBRIEF 23:

7de jaargang

1ste kwartaal 23-02-2015

De volgende punten komen aan bod:

1. Van de bestuurstafel
2. Bericht van de penningmeester
3. Van de leden
  1. Lot en Sien
  2. Foppe alias Djoek
4. Gezondheid genetische variatie

1. Van de bestuurstafel

Naar aanleiding van de onrust die ontstaan is over de nieuwe regelgeving "besluit houders van dieren" hieronder de reactie van de Raad van Beheer

Geacht bestuur,

Gezien de vele vragen en reacties over de nieuwe regelgeving besluit houders van dieren, is de Raad van Beheer hierover in gesprek gegaan met de direct verantwoordelijke partijen: het Ministerie van EZ, de NVWA, de LID en de RVO.

De uitkomst van deze gesprekken was glashelder: Wat betreft bedrijfsmatigheid is er wat betreft honden en katten niks gewijzigd ten opzichte van het voormalige Honden- en kattenbesluit.

Ook in de nieuwe regels wordt als richtsnoer genomen dat een fokker bedrijfsmatig handelt, indien hij in een aaneengesloten periode van twaalf maanden in totaal meer dan twintig honden heeft verkocht, afgeleverd, opgevangen of gefokt.

Wat echter voor veel verwarring heeft gezorgd zijn de indicaties om iets als bedrijfsmatig te beschouwen. De achtergrond van deze indicaties was juist om een en ander te verduidelijken in geval van twijfel of er sprake is van bedrijfsmatigheid en zeker niet om het ingewikkelder te maken.

Deze indicaties spelen in principe alleen een rol bij twijfelgevallen (grijs gebied rondom het aantal van 20 dieren); dan worden deze indicaties meegewogen ten behoeve van de bewijslast omtrent bedrijfsmatigheid.

Laat u dan ook niet teveel in verwarring brengen. Voor honden is de getalsmatige indicatie nog steeds de belangrijkste richtsnoer.

Tijdens ons overleg hebben wij aangedrongen op een officieel standpunt van de overheid om het besluit houders van dieren te verduidelijken. Binnenkort volgt er een gezamenlijk standpunt van de overheid. Wij zullen onze leden en belanghebbenden hierover direct informeren middels een extra editie van onze nieuwsbrief Raadar.

Tevens hebben we bij de overheid aangedrongen op data voor informatiesessies voor

onze leden en fokkers. Binnenkort zullen wij ook deze data van de door de overheid in samenwerking met de Raad van Beheer te organiseren informatiesessies bekendmaken en de inschrijving hiervoor openen.

De Raad van Beheer verzoekt haar leden om dit advies over te brengen aan haar fokkers en overige belanghebbenden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,
Raad van Beheer

Ingeborg de Wolf, directeur
Rony Doedijns, kynologisch directeur

2. Bericht van de penningmeester

Automatische incasso en betalingen.

Niet alle leden hebben de machtiging voor de automatische incasso opgestuurd, voor de contributie van 2015 is dit nu ook te laat maar u kunt alsnog wel een machtiging voor de automatische incasso versturen voor de aankomende jaren.

In de bijlage vindt u nog een keer de benodigde formulieren.

Per e-mail versturen naar: penningmeester@schapendoesclub.nl

Mocht u dit **per post** versturen dan naar:

Secretaris Schapendoes Club
Berglaan 16 7009 BX Doetinchem

Onze secretaris Ingeborg Töniës scant 'm dan alsnog in en mailt hem dan door naar de penningmeester.

Bij controle bleek dat nog niet iedereen die geen machtiging voor een automatische incasso heeft afgegeven, dit zelf heeft overgemaakt op onze rekening, dit graag ondervermelding van uw lidnummer. Onderaan deze nieuwsbrief vind u de bank gegevens.

3. Van de Leden

1. Lot en Sien

Hallo schapendoesclubnieuwsbrieflezers

Wij willen ons even voorstellen:

Wij zijn twee schapendoezen Lot en Sien. Lot is bijna 7 jaar en Sien is vijf. Wij wonen op een hobbyboerderij, samen met Klaas en Diana, onze "je weet wel" kater Laurentius (roepnaam poes) en verder nog wat schapen, geiten en kippen.

Ons **schapendoesclubnieuwsbrieflezersbaasje** bedenkt allerlei spelletjes voor ons. Wij noemen haar ZIJ, want dat andere woord vinden wij te lang. ZIJ gaat vaak naar een kringloopwinkel en komt dan met leuke spullen thuis.

Zo heeft ze nu een strandmatje gescoord. ZIJ rolt dat op en verstopt daar brokjes in. Je moet dan met je neus dat matje afrollen. (een doekje kan ook i.p.v. een matje)
Eerst vonden we wel tien brokjes, maar het worden er steeds minder. Nu moet het hele matje afgerold worden en dan vind je één brokje. En je snapt dat dit éne brokje helemaal op het eind ligt.

We mogen om de beurt dat brokje zoeken. Als je niet aan de beurt bent moet je **af** op een kleedje wachten tot je weer mag. Ik (Lotte) probeer wel eens alleen de voorpootjes **af** te doen (een soort van buig), maar dat telt niet. Wij moeten helemaal **af**.

Wachten op je beurt is best moeilijk.

We proberen wel eens een beetje te smokkelen. We kruipen dan een beetje vooruit zo dat alleen onze achterpootjes op het kleedje liggen.

Maar ZIJ ziet alles, zodat we gauw weer helemaal op ons kleedje liggen, want anders kom je niet aan de beurt.

Maar de brokjes maken alles goed en we zijn heel blij als ZIJ het matje pakt en wij brokjes mogen zoeken.

Volgende keer vertellen wij iets over ringen stapelen.

Groetjes Lot en Sien
En natuurlijk van ZIJ (Diana Timmerman)

2. Foppe alias Djoek

Mag ik me eventjes voorstellen?

Ik ben Foppe-Amy Fan é Wâldblaffers. Een hele chique naam vind ik zelf, maar toch noemen mijn vrienden me altijd Djoek.

Ik ben de zoon van Tiny Scoundrell Benny Hill en Amy Brechtje Fân é Wâldblaffers. Mijn vader komt uit Finland en mijn moeder heeft Belgisch bloed. Ikzelf, ben een echte Friese kerel en ben een kleine 3 jaar geleden door een stelletjes Brabanders meegenomen naar hun dorp Schijndel.

Het is een aardig stel, Hendrik en Annet Bouwmans. Ze zijn wel wat ouder, maar dat neem ik maar op de koop toe. Ik word er namelijk super goed behandeld. Annet, die mijn baas is, neemt me iedere maandag mee naar de hondenclub.

Daar kan ik lekker spelen met andere honden en natuurlijk leer ik daar kei-veul (zo zeggen ze dat hier in Schijndel).

Onze trainster Lotte, werkt bij de hulphonden en ze leert ons allerlei leuke handige dingen.

Dingen zoals mijn speelgoed opruimen, als mijn baasjes iets laten vallen, raap ik het voor ze op, ik haal de krant uit de gang, wil best de deuren en kastjes voor ze openmaken maar mag dat niet. Ze zullen vast wel bang zijn dat ik alles opeet en gelijk hebben ze.

Iedere dag ga ik met Annet een lekkere lange wandeling maken. Soms doet Hendrik dit als Annet moet werken. Zij is namelijk een Contact Clown in de zorg en andere mensen verdienen ook wel eens haar aandacht.

Tja, natuurlijk krijg ik op tijd mijn brokken en drinken (het liefste regenwater uit de schaaltes van de bloempotten). Ik heb een eigen knuffeltje, bench, kussen, deken, speelgoed én een eigen plek in de auto.

Dát vind ik pas fijn. Mee met de auto. Als ik mee mag gaan we altijd iets leuks doen. Naar de training, een wandeling maken, of.....helemaal leuk.....op vakantie.

Ik ben al veel op vakantie geweest en ben dan ook een "verwend hondje" zeggen ze.

In het voor- en najaar gaan we naar zee, in de zomer naar de Alpen en tussendoor zo eens naar mijn eigen Friesland om daar lekker te varen over het Sneekermeer en door dorpjes en stadjes met een mooie sloep.

Ik vind alle vakanties geweldig. Lange autoritten vind ik super. Ik lig dan lekker ondersteboven in mijn bak of hang met mijn natte neus voor het raam naar andere auto's te kijken, of de caravan die ons altijd volgt. (Die caravan heeft zeker een goede training gehad, die volgt altijd zó goed).

Als we naar de Alpen gaan, mag ik altijd mee op de lange bergwandelingen. Daar kan ik lekker rennen, zwemmen in bergmeertjes, rollen én naar de berghutten. Zodra ik een berghut zie, peer ik ertussenuit en zit ik als eerste aan de bar.

Helemaal op de top van een berg, bij het grote kruis weet je hoe ik me dan voel? Als een leider. Ik ben dan het hoogste in rang en voel me dan helemaal superieur. Ik zit graag in berg-gondels maar ook voor een stoeltjeslift draai ik mijn poot niet om. Ik heb al in veel liften gezeten. Op die manier kom je tenminste nog eens ergens. Ik weet precies wanneer de deuren opengaan. Dat had ik snel in de gaten.

Ja en dan hebben we onze eigen Noordzee. Tjonge jonge, wat is dát leuk. Er zijn altijd wel honden om mee te spelen, paarden, mensen, hééééél veel palen om tegenaan te plassen, grote golven, zand om grote kuilen in te graven enzzzzzzz..... Ook weer super de super allemaal.

En wat ik zeker niet mag vergeten te vertellen. Ik heb 1,5 week geleden mijn eerste date gehad. Ze heet Elza Corine Fân é Wâldblaffers en ze is een echt schatje. Een droomvrouw!

Gelijk toen ik haar zag, kreeg ik de kriebels. Omdat het liefde op het eerste gezicht was, besloten we maar om direct (binnen een minuut of 2) om kinderen te nemen. Ik denk dat Elza Corine nu d'r buik vol heeft van mij, want ze is nog maar 1 keer teruggekomen. "Zo is het leven" zei mijn vrouwtje Annet.

Omdat ik duidelijk plezier had aan deze date mag ik van haar best nog wel meer vrouwtjes ontmoeten. Ik sta immers ook op de dekruenlijst en heb een goed stel ogen, heupen, een mooi lijntje.....uhhhh bloedlijntje bedoel ik, enthousiast, vrolijk, speels, altijd alert, ik heb een mooie gezonde vacht, goeie botten dus best een goede partij vind ik zelluffffff waffffff.

Nou, ik ga een eind maken aan dit verhaal, want Janny zit vast op deze kopij te wachten. En willen jullie nog een verhaal.....gewoon even porren.....dan stuur ik wel weer wat.

Ik ben 1 maart trouwens jarig en wordt dan 3 jaar! Dat wordt dus feesten in huize Bouwmans met leuke cadeaus: Altijd proppen papier, want dáár ben ik namelijk dol op. Hartelijke groeten, tot ziens, ergens, hier of daar!

Foppe-Amy (Djoek) Hendrik en Annet Bouwmans

4. Gezondheid: Genetische variatie

Onderstaande artikel is gebaseerd op een artikel dat op de site van de Spaanse Waterhonden staat en dat ligt zo dicht bij de ideeën betreffende de fokkerij van de club dat we dit graag door willen geven aan onze leden. De tekst is aangepast en toegespitst voor de schapendoes.

Genetische variatie is iets wat niet slaat op de individuele hond, maar op de populatie. Genetische variatie bepaalt in hoeverre een populatie bestand is tegen veranderende omstandigheden en/of in welke mate de dieren in de populatie aan elkaar verwant zijn.

Veel hondenrassen zijn gebaseerd op slechts een handjevol dieren, iets wat bij de schapendoes ook aan de orde is.

De genetische variatie in ons ras is klein, dit is onvermijdelijk gezien het aantal honden waaruit ons ras is opgebouwd. Vooral in het begin zijn steeds de zelfde honden ingezet, weliswaar in allerlei verschillende combinaties, maar dit houdt wel in dat alle schapendoezen in meer of mindere mate aan elkaar verwant zijn.

Dat zien we ook terug in de het IC wat iedereen op de proefstambomen kan lezen (IC betekend Inteelt Coëfficiënt) en dat is in ons geval berekend over 9 generaties, de pup is generatie 0. Ouders generatie 1 enz.

Bereken je dit over b.v. 3 of 5 generaties kom je op een veel lager IC zoals sommige andere rasverenigingen doen.

En dit houdt ook in dat bepaalde voorouders in alle stambomen voorkomen. Als dan later blijkt dat één van deze voorouders een bepaalde erfelijke afwijking had kan het hele ras "besmet" zijn.

Zoiets is binnen ons ras gebeurt met de PRA. Gelukkig hebben we nu een PRA DNA test en kunnen we nu de lijders en dragers opsporen en hoeven er nu nooit meer lijders geboren te worden en kunnen we de dragers gewoon inzetten in combinatie met vrije honden. (zie nieuwsbrief 21 oogaandoeningen)

In het verleden werd dan zo'n hele verdachte lijn uitgeschakeld voor de fok omdat we toen niet wisten wie allemaal drager waren en we het risico van lijders op de wereld zetten zoveel mogelijk wilden voorkomen.

En uitsluiten van zoveel honden was juist iets wat de genetische variatie niet ten goed kwam. Er kwamen toen ook meerdere andere aandoeningen aan het licht

Door individuele fokkers is de genetische variatie natuurlijk niet te beïnvloeden, en daarnaast wordt de genetische variatie in de loop van tijd altijd kleiner. Genen die verloren zijn gegaan, komen niet meer terug.

Omdat we weten dat genetische variatie belangrijk is, vinden we het dan ook belangrijk dat er zo veel mogelijk schapendoezen voor de fokkerij beschikbaar zijn.

Het zou n.l. kunnen zijn dat er in de toekomst meer ziekten naar boven komen (waar we nu nog geen weet van hebben).

Is de genetische variatie groot genoeg, dan zullen deze afwijkingen geen bedreiging voor de populatie vormen (er zijn dan nog voldoende dieren over die de afwijking niet hebben), zit een afwijking (lees ziek gen) al in de hele populatie, dan wordt het erg moeilijk om van de afwijking af te komen. Dan helpt alleen een DNA onderzoek maar niet elke zieke gen kan gelokaliseerd worden.

Vooral om deze reden is het belangrijk om zorgvuldig met regels voor de fokkerij om te springen, en de eisen niet te zwaar te maken, zodat we niet het kind met het vuile badwater weggooien.

Dit is dan ook de reden dat we binnen onze Club de regels niet te streng hebben gemaakt en dat ook de hond met een "schoonheidsfoutje" in gezet mag worden en ook die honden die een **niet** welzijn- en gezondheidbedreigende aandoening of afwijking hebben, niet bij voorbaat uitgesloten zijn van de fokkerij.

Met de huidige tendens om de "perfecte" hond te willen fokken, is er de neiging om te **over selecteren** en daarom honden uit te sluiten die niet helemaal aan het ideaal plaatje voldoen.

En dat zou een enorm verlies aan genen opleveren, iets wat we ons binnen ons ras niet kunnen veroorloven.

Dus die hond met de aller-lichtste vorm van RD of distichiasis (zien nieuwsbrief 21 oogaandoeningen) mag in de juiste combinatie ingezet worden en ook die hond wiens gebit misschien net niet perfect is (geen ernstige gebitsfouten natuurlijk) of die hond met die overvloedige vacht, of net te groot of te klein en zo kunnen we nog meer "foutjes" noemen.

Zolang de desbetreffende schapendoes gezond is, zelf helemaal geen last van zijn **foutje** heeft en alles kan doen wat een normale schapendoes hoort te kunnen doen en er uit ziet als een schapendoes..... hoort hij/zij mee te mogen doen aan het voortbestaan van ons ras.

We hebben ze hard nodig !

Binnen onze club hebben we een grote variatie aan honden EN fokkers, fokkers die allemaal op hun eigen manier de belangen van ras behartigen en de gezondheid van ons ras hoog in het vaandel hebben.

En als we met z'n allen proberen om (op ieders eigen manier) die gouden middenweg aan te houden, hoeven wij (alle schapendoes eigenaren) ons nog niet ernstige zorgen te maken over het voortbestaan van ons ras, dit in tegenstelling met sommige andere rassen die hun toevlucht al hebben moeten nemen om andere rassen in te kruizen of stamboomloze look-a-likes in te zetten.

Uiteraard is dit alles geen vrijbrief voor het (bewust) fokken van zieke honden, het is een waarschuwing om niet te streng op bepaalde eigenschappen te selecteren.

En we moeten natuurlijk ten alle tijden voorkomen dat zieke honden ingezet worden voor de fok, maar soms openbaart een ziekte zich pas op oudere leeftijd en dan zijn er al nakomelingen geboren.

Deze nakomelingen (indien gezond) moeten ook niet bij voorbaat uitgesloten worden van de fok, maar in goed overleg en in passende combinaties alsnog gebruikt moeten kunnen worden, natuurlijk afhankelijk van de ziekte en situatie.

Onze populatie is gewoon te klein om "zomaar" goede genen uit te sluiten.

Want lang niet elke ziekte is erfelijk en diegene die dat wel zijn worden ook niet aan elke nakomeling doorgegeven, en soms weten we gewoon niet OF en HOE iets vererft.

b.v. Epilepsie is "vaak" erfelijk, maar kan ook optreden door een trauma van buitenaf of als bijverschijnsel van een andere ziekte.

Dus in zo'n geval moeten we eerst de familie screenen voordat nakomelingen van een epileptische hond ingezet kan worden.

En soms kun je inderdaad maar beter op safe spelen en besluiten om een bepaalde hond NIET in te zetten. Maar dat gaat altijd in overleg en na gedegen onderzoek.

De fokbegeleiding geeft ook nooit een goed- of afkeuring over een beoogde combinatie maar een ADVIES, de verantwoordelijk van elke combinatie ligt altijd bij de fokker, maar we spreken uit ervaring dat geen enkele fokker binnen onze club bewust een risicovolle combinatie op touw zet.

Fokbegeleiding Peter en Janny Wierda

Wilt u ook een leuk stukje voor de nieuwsbrief schrijven of deel uitmaken van de redactie? Er zijn steeds meer mensen die regelmatig een stukje aanleveren en dat is alleen maar erg positief. Dat maakt de nieuwsbrief interessanter en wordt door de leden erg op prijs gesteld. Mail uw bijdrage naar J.W.G. info@schapendoes.net
De volgende nieuwsbrief komt eind april uit, dus kopij aanleveren voor 15-04-15

Oproep !

Hierbij doet de club een oproep aan de leden, die in de vakanties op een schapendoes willen passen. De bedoeling hiervan is, wanneer er over en weer op een does gepast gaat worden, dat met gesloten beurzen gaat.

Een voorwaarde is dat u wel lid bent van de Schapendoes Club.

U kunt zich opgeven bij: I.A.K.Töniës

e-mail: secretaris@schapendoesclub.nl of 0314-645818

Algemene informatie

Het bestuur van "de Schapendoes Club"

Voorzitter:

J.Wierda-Gorter   voorzitter@schapendoesclub.nl   0513-677588

Vicevoorzitter:

C.D.van Dam   info@debonteboelenham.com   0488-412613

Secretaris:

I.A.K.Töniës   secretaris@schapendoesclub.nl   0314-645818

Penningmeester:

P.A.J.Wierda   info@schapendoes.net   0513-677588

Algemeen bestuurslid

D.Heermeyer   d.heermeyer1900@kpnmail.nl   0313-652971

Regio contacten**Friesland:**

Marije Kroes   mamskroes@hetnet.nl   0561-420508

Drenthe/Groningen:

Miriam Scheffer   deoldegrise@kpnmail.nll   06-23103247

Overijssel:

Tanja Rozendal   tanja.rozendal@planet.nl   0527-292268

Flevoland:

Betsy Dommerholt   betsy.dommerholt@gmail.com   036-5223212

N.Holland

Lisette Slagter   lemony@ziggo.nl   06-43122746

Lanny Boshart   lanny-boshart@hotmail.com   06-45039005

Veluwe:

Dirk en Dorien Heermeyer   d.heermeyer1900@kpnmail.nl   0313-652971

Betuwe:

Dick en Aleid v.Dam   info@debonteboelenham.com   0488-412613

Limburg:

Marion Quaedvlieg   marionquaedvlieg@home.nl   045-5743537

Diverse**Fokbegeleiding-database**

J.Wierda-Gorter/P.Wierda   info@schapendoes.net   0513-677588

Commissie evenementen:

Dirk en Dorien Heermeyer   d.heermeyer1900@kpnmail.nl   0313-652971

Herplaatsing en noodopvang en vakantieopvang bemiddeling

I.A.K.Töniës   secretaris@schapendoesclub.nl   0314-645818

Redactie/webmaster en design

J.W.G.

info@schapendoes.net

Overige

Contributie 2015:

Nieuwe leden: **eenmalig** inschrijfgeld € 5,- alleen voor hoofdlid

Contributie hoofdlid € 16,00 per jaar   Aanmelding na 1 juli € 8,00

Contributie gezinslid € 8,00 per jaar   Aanmelding na 1 juli € 4,00

Fokkersvermelding € 10,- per jaar

Na minimaal 6 maanden lidmaatschap recht op gratis nestvermelding(en)
max.10 weken per nest

Regio Bank Oudehaske t.n.v "de Schapendoes Club"

IBAN nr. NL50RBRB0920703151

BIC RBRBNL21